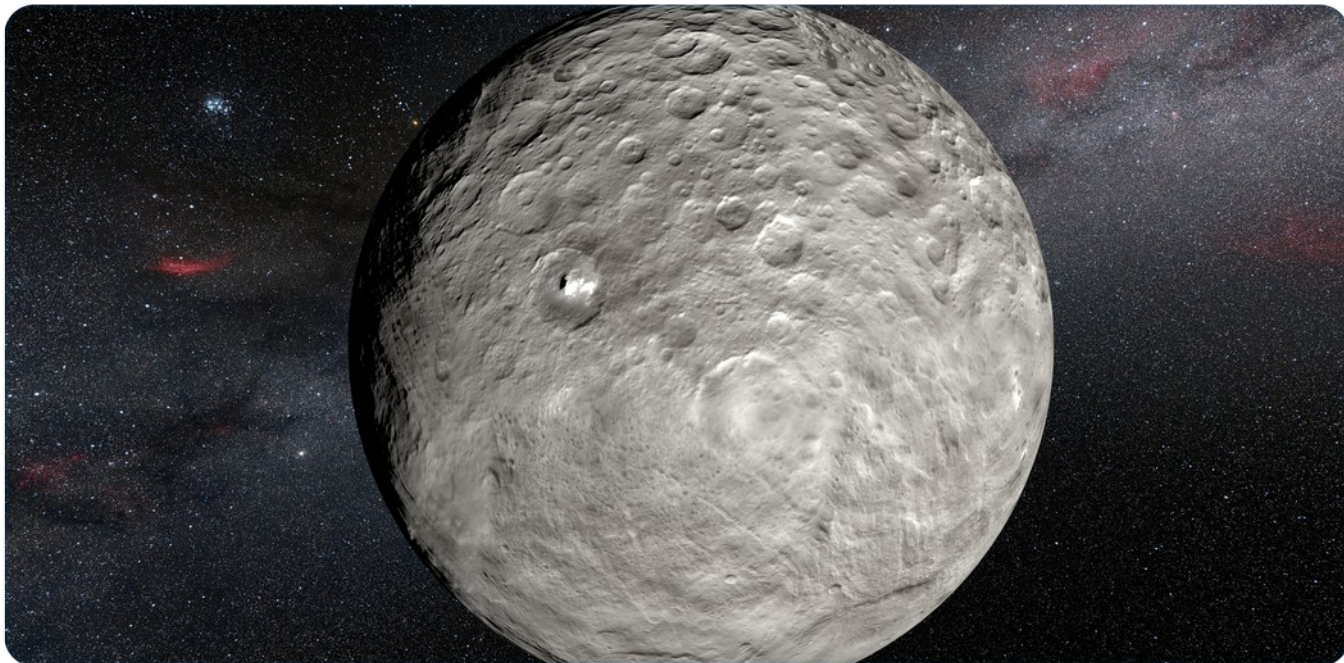

Snøhvit og den femte dvergen

Har du hørt eventyret om Snøhvit og de syv dvergene? Solen vår har også en samling dverger – fem dvergplaneter. Navnene deres er: Ceres, Eris, Makemake, Haumea og Pluto.

Fire av disse dvergplanetene ligger i den kalde ytre delen av solsystemet vårt, bortenfor Neptun. Den femte planeten ligger mellom Mars og Jupiter, i et område kjent som «asteroidebeltet» (fordi det er stappfullt av asteroider der). Denne dvergplanetefen er Ceres og du kan se en illustrasjon av den ovenfor.

Ser du de hvite flekkene på Ceres sin overflate som ligner på snø? Disse lyse områdene har vært et stort mysterium for forskere de siste årene.

I 2007 sendte NASA opp romfartøyet DAWN for å ta en nærmere titt og forhåpentligvis løse mysteriet. DAWN ankom Ceres i fjor og holder på å utforske de snøhvite flekkene. Men fortsatt er det et stort mysterium hva flekkene faktisk er for noe.

Hva tror du: Er disse lyse flekkene lagd av is, stein eller salt? Kommer de fra vulkaner eller geysirer? Du kan gå til denne websiden og avgj din stemme: www.jpl.nasa.gov/dawn/world_ceres/. Men før du gjør det vil du kanskje få med deg en ledetråd som nylig ble oppdaget: flekkene forandrer seg!

Det ser ut som at det hvite merkelige materialet fordamper i sollyset hver dag, som en vanddam i en ørken, og forsvinner ut i verdensrommet. Og så kommer den mest interessante delen – materialet dukker opp igjen, på en eller annen måte! Noe spennende må foregå under overflaten som dytter materialet utover.

Ceres har allerede flere ting til felles med jorden enn sine steinete naboer: forskere tror at dvergplaneten kan inneholde mer ferskvann enn jorden! Men i motsetning til jordens vann, vil vannet på Ceres være i form av is bortgjemt langt under overflaten.

Hvis dvergplaneten virkelig er aktiv under overflaten sin, kan dette være nok en oppdagelse som skiller den fra sine asteroidenaboer. Følg med ettersom det forskes videre på saken!

COOL FACT

Da den først ble oppdaget, ble Ceres klassifisert som en planet. Men akkurat som Pluto, ble Ceres etterhvert degradert til dvergplanet. Antall planeter i solsystemet vårt har forandret seg mange ganger i løpet av årene. Denne morsomme websiden lar deg utforske hvor mange planeter det har vært i solsystemet til ulike tider: cosmos-book.github.io/how-many-planets/index.html

More information about EU-UNAWA
Space Scoop: www.unawe.org/kids/